

Mina båtar - en egocentrisk historia

Ett lustigt sammanträffande; när den naturliga rubriken sattes till dessa rader, kom det för mig en bok jag fick som pojke - "Mina pojkar" av Zacharias Topelius. På framsidan nämligen en pojke som lekte med en båt i en pöl.

Jag ämnar inte bara räkna upp båtarna (det blir mycket "jag" i fortsättningen, oestetiskt men nödvändigt) utan minnas litet runt dem. (Ågandeförhållandet av båtarna är sekundärt här - användande/skötseln/upplevelsen är primär.)

Första båten när jag var mycket liten är jag inte säker på om den hade mast för det var en fiskesmack som hette Dunkdunk. Jag har ett vagt synminne här av att jag ser upp mot ljuset genom ett rektangulärt hål...

Vid fyraårsåldern (1953) var det en Skärgårdsfyrtia som gällde. Hemmahamn Saltjöbaden, där jag är född. Hon hette sabell för hon hade tappat I-et och således hetat Isabell. 11,65 m lång vill jag minnas att jag hört, och mycket smal. Riggen på den tiden med stort storsegel i en hög rigg förstås. Denna båt gjorde att jag blev bra på knopar för min ålder, eftersom den skrämde mig så att jag alltid ville stanna kvar i hamn. Enligt släktings uppgift var det min fars sätt att segla den som gjorde mig rädd. När det blåste friskt så seglade han så högt mot vind att båten nästan stannade för att inte sabell skulle luta så, varpå han måste falla av så mycket att båten vräktes ner fort, mycket och skrämmande. Vattnet sprutade in i sittbrunn. Kan vara förklaringen.

I och med nästa segelbåt kom jag att älska segling! Hon hette Frifararen och var en klinkbyggd Laurinkoster i polsk ek, byggd 1947. 7,5 m x 2,5m och 2,5 ton. Hemmahamn även nu Saltjöbaden, vilket var praktiskt för den som älskade Sandhamn... Något snabbare än en Nordisk Folkbåt. Tung och TRYGG i vattnet. Jag brukade stå i förluckan och låta vattnet skölja över mig - vilken skillnad!

Sommaren -59 var det mycket grov sjö under en segling över till Mariehamn. Jag minns vääl hur man ibland bara såg höga vågor ovan sig som sprutade vitt skum. Jag kände mig inte rädd men de som farsan hade övertalat att segla med över Ålands hav i en Folkbåt sa' upp bekantskapen.

Ett sammanträffande igen; Under segling i tjock dimma uti Åbolands skärgårdshav hörde vi någon ropa min fars namn från en annan osynlig båt (en Neptunkryssare f.ö.). Denne någon köpte se'n Frifararen som vi gjorde oss av med p.g.a. villaköp. Så det kan gå...

En Spätta fick jag helt överraskande. Vad är då en Spätta? Jo, här en öppen Jolle på dryga 4 meter. Med fock 9,5 Kvm. En segelmakare sydde litet större segel den fulingen för de dåliga förlorarna med pengar. Ing-

en nämnd, men segelmakar'n började på Ö. Kravellbyggd i mahogny av Segebadens varv med ovanlig konstruktion där det ligger osynliga stål-trådsspant genom skrovet. KSSS använde Spättan som elevbåt förr. Jag roade mig ibland med att segla den ifrån vattnet hängande i rodret med skoten i hand - en upplevelse! Den blev stulen under "lumpen" och jag misstänker ett befäl som visste var jag höll hus samt var på Sandhamn båten låg tillika besökt familjen i oklara ärenden...

Mymlan hette en J14 (Långedragsjulle 14Kvm) som jag hade hand om under några år på 70-talet. Så här efteråt får jag smått ångest över att jag seglade fram å tillbaks över Ålands-oceanen. Den var dessutom kappad inte ruffad, men det gick ju bra ändå - den gången. Den slörade fantastiskt!

Livet flöt på. Sturm und drang. Period som brovakt vid Danvikstull.

Blev med dam, barn samt Magnific Midget. Helgul. Låg några år i Tyresö Älmoraviken samt ett tag vid Reimersholmes gästboj. (Vid denna tid avundsjuk på bekant som hade sin - jag tror det var 6:a - hos Göta segelsällskap.)*.

Senare "segledes" västerut via Göta kanal och upp Byälven, Glafsforden och lades till för några år i Kyrkviken vid vilken Arvika placerats (först med namnet Oskarsstad) i början av 1800-talet och dit vi flyttat. Båten bästa möjliga med sin långköl. I dessa vatten nästan omöjligt att komma iland med ett skutt annars. Det ta'r en dag med motor till Säffle för att se'n segla på Väneren - sådan den är. Intresset avtog. För mycket jobb för så litet segling. Helgulan såldes -95.

Båtlös..... förutom en liten segelbar jolle på sjön Racken utanför Arvika. (dricksvattensjö)

Åter på Södermalm tröttnar jag på båtlösheten och börjar leta Magnific Midget. Inte lika mjuk i kroppen som vid ägandet av Magnificen tidigare fastnar jag vid den något bekvämare Volvo 240/Mercedes 180 D = Viggen - Albin Viggen. Finner under turliga former en som ligger på Gälö. Ta'r mig mot Södermalm och har turen att komma med i GSS.* Av gammal vana seglar jag mest utåt med årskort genom Hammarbyslussen. Lättdeplacementbåt som rider på vågorna i motsats till Frifararen. Riggen fattar jag mig inte på, för antingen skotar man genuan innanför tre sidostag, vilket är krångligt värre och egentligen inte fungerar (!) eller skotar man den normalt utanför, varvid vindögat är långt borta. Näja, vem har bråttom? Jag trivs med båten.

Får se vad det blir för segelbåt se'n - motorbåt blir det aldrig - när jag blivit än mindre vig trots att allt gympande på båten håller en mer rörlig än om man sutte i en Volvo 240.

Peter Wennerberg